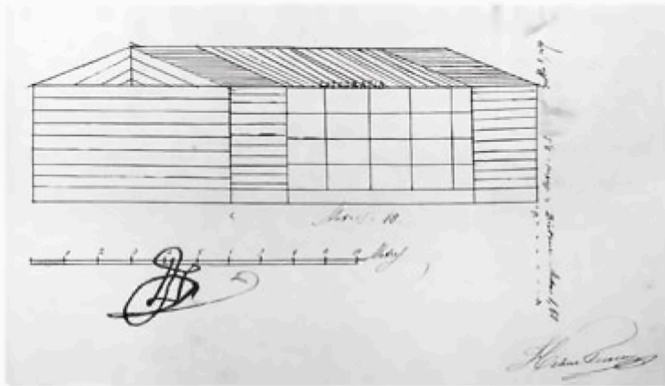

Les galeries de retrat i els estudis de fotografia, un patrimoni fràgil

Abans que la fotografia es convertís en un negoci gràcies al retrat (en format targeta de visita) al voltant de l'any 1860 a Espanya, als terrats del centre de les ciutats ja havien sorgit petites construccions de vidre, com a hivernacles. Aquestes van créixer incorporant a la sala de vidre, petits espais com a zona d'espera o per empolainar-se i algun laboratori. Durant les primeres dècades del segle xx es continuaven aixecant per aprofitar la llum, imprescindible en la presa fotogràfica.

Galeria de Helene Tesavon, Fotografia del Liceu, 1866, Barcelona, AHMC.

Malgrat l'ampli desenvolupament que van aconseguir, aquestes galeries i els estudis de retrat han corregut diversa sort i en queden molt pocs al món: la majoria es van enderrocar, uns altres van tancar i alguns s'han dedicat a altres activitats. De tots ells només un grapat ha mantingut l'ofici de la fotografia a França, Portugal, la República Txeca, Escòcia, Estats Units i l'Índia.

A Espanya es troben empremtes de galeries i estudis fotogràfics que avui són habitatges,

centres d'ensenyament o gimnasos. D'altra banda, l'interès dels turistes per l'estil hispano-musulmà va afavorir el naixement d'estudis fotogràfics d'aquest tipus al costat de l'Alhambra de Granada i la Mesquita de Còrdova, ja a principis del segle xx.

A Barcelona tenim un estudi centenari encara actiu: la fotografia Daguerre, obert l'any 1916 per Martí Bonet al carrer de Sants. L'edifici es va reformar quan l'electricitat va fer innecessari el vidre, però aquest encara es pot veure a l'exterior. El negoci –avui en mans del net del fundador– conserva els laboratoris i un riquíssim fons de retrats i objectes.

El granizo de 1866 cayó como pedrada en galería de fotografía.

El Tiburón, Barcelona, gener de 1867, xilografia.

Estúdi Relvas, Golegã (Portugal), 2019, foto Escalada.

Atelier Malicot, Sablé-sur Sarthe (França), 2013, foto Escalada.

Fotografia Daguerre, Barcelona, 2014, foto Ricard Marco.

Com *Daguerre*, dos estudis de Bombai no han deixat mai de funcionar, adaptant-se als nous temps; però la major part dels que continuen actius han passat per un procés de recuperació que els hi ha donat nova vida al mateix temps que ha enriquit l'oferta cultural i d'oci de les ciutats: transformats en petits museus amb activitats fotogràfiques (analògiques i digitals),

són també llocs amb residència d'artistes, sales d'exposicions, tallers per a nens, joves i públic en general; espais atractius per a uns visitants que fan fotografies amb un telèfon mòbil, però que no han presenciat mai la màgia del procés fotogràfic anterior.